

21999A1214(01)

L 322/3

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1999 12 14

PROTOKOLAS DĖL SPECIALIAI SAUGOMŲ VIDURŽEMIO JŪROS ZONŲ IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS

ŠIO PROTOKOLO SUSITARIANČIOSIOS ŠALYS,

PASIRAŠYDAMOS 1976 m. vasario 16 d. Barselonoje priimtą Konvenciją dėl Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos,

SUVOKDAMOS didelį žmogaus veiklos poveikį jūros aplinkos ir pakrančių būklei, o bendrąja prasme – zonų, turinčių Viduržemio jūros zonai būdingas savybes, ekosistemoms,

PABRĖŽDAMOS svarbą, kurią turi Viduržemio jūros gamtos ir kultūros paveldo apsauga ir tam tikrais atvejais – jo būklės gerinimas, ypač tam tikslui įkuriant specialiai saugomas zonas ir apsaugant bei išsaugant rūšis, kurioms gresia išnykimas,

ATSIŽVELGDAMOS į Jungtinių Tautų aplinkos ir plėtros konferencijos metu priimtus dokumentus, o ypač į Konvenciją dėl biologinės įvairovės (Rio de Žaneiras, 1992 m.),

SUPRASDAMOS, kad kilus grėsmei, jog biologinė įvairovė gali smarkiai sumažėti arba visai išnykti, neturėtų būti atidedamas priemonių tokiai grėsmei išvengti arba sumažinti įgyvendinimas remiantis tuo, kad neturima visiško mokslinio tikrumo,

MANYDAMOS, kad visos Susitariančiosios Šalys turėtų bendradarbiauti siekdamos išsaugoti, apsaugoti bei atkurti ekosistemų sveikatą bei vientisumą ir kad šiuo atžvilgiu jų įsipareigojimai yra bendri, tačiau diferencijuoti,

SUSITARĖ:

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame protokole:

- a) „Konvencija“ – 1976 m. vasario 16 d. Barselonoje priimta Konvencija dėl Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos su 1995 m. Barselonoje padarytais pakeitimais;
- b) „Biologinė įvairovė“ – gyvųjų organizmų iš visų šaltinių kintamumas, įskaitant, *inter alia*, sausumos, jūrų ir kitas vandens ekosistemas bei ekologinius kompleksus, kurių dalis jie yra, o tai apima rūšinę, tarprūšinę ir ekosistemų įvairovę;
- c) „Nykstanti rūšis“ – bet kokia rūšis, kuriai gresia išnykimas visame jos paplitimo plote arba jo dalyje;
- d) „Endeminė rūšis“ – bet kokia rūšis, kurios paplitimo plotą riboja siaura geografinė sritis;

e) „Rūšis, kuriai gresia išnykimas“ – bet kokia rūšis, kuri gali išnykti artimoje ateityje visame jos paplitimo plote arba jo dalyje ir kuri greičiausia neišliks, jeigu veiksniai, sukeliantys jos individų skaičiaus mažėjimą arba buveinių degradaciją, ir toliau darys įtaką;

f) „Rūšies apsaugos būklė“ – veiksmų, darančių įtaką rūšiai ir galinčių paveikti jos ilgalaikį paplitimą bei gausą, visuma;

g) „Šalys“ – šio Protokolo Susitariančiosios Šalys;

h) „Organizacija“ – Konvencijos 2 straipsnyje nurodyta organizacija;

i) „Centras“ – Specialiai saugomų zonų regioninės veiklos centras.

2 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

1. Zona, kuriai taikomas šis Protokolas, yra Viduržemio jūros zona, kurios ribos nustatytos Konvencijos 1 straipsnyje. Ji taip pat apima:

- jūros dugną ir gelmes,
- į sausumos pusę nuo pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinės jūros plotis, esančius vandenį, jūros dugną bei gelmes, ir besidriekiantis, jei tai yra upės, iki gėlo vandens ribos,
- kiekvienos Šalies nurodytas sausumos zonos pakrantėse, išskaitant pelkes.

2. Nė viena šio Protokolo nuostata arba teisės aktas, priimtas remiantis šiuo Protokolu, nepažeidžia nė vienos valstybės teisių, dabartinių ar būsimų reikalavimų arba teisinio požiūrio į jūrų teisę, ypač dėl jūros zonų pobūdžio ir masto, jūros zonų ribų nustatymo tarp valstybių, kurių krantai yra vienas priešais kitą arba vienas šalia kito, laivybos atviroje jūroje laisvės, plaukimo per sąsiaurį, skirtą tarptautinei laivybai, teisės ir modalumo bei teisės laivams taikiai plaukioti teritorinėse jūrose teisės, taip pat pakrančių, laivo įregistravimo valstybės ir valstybės, kuriai priklauso laivas, jurisdikcijos pobūdžio bei masto.

3. Jokia veikla arba veiksmai, kurių imamasi remiantis šiuo Protokolu, negali būti pagrindas reikšti reikalavimui, ginčytis arba užprotestuoti nacionalinį suverenitetą ar jurisdikciją.

3 straipsnis

Bendrieji įsipareigojimai

1. Kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių, kad:
 - a) darniai ir aplinkai tinkamu būdu apsaugotų, išsaugotų ir valdytų zonas, turinčias ypatingą gamtos arba kultūros vertę, būtent steigdamas specialiai saugomas zonas;
 - b) apsaugotų, išsaugotų ir valdytų floros bei faunos rūšis, kurioms gresia išnykimas, ir nykstančias rūšis.
2. Šalys tiesiogiai arba per kompetentingas tarptautines organizacijas bendradarbiauja siekdamas apsaugoti biologinę įvairovę ir subalansuoti ja naudotis zonoje, kuriai taikomas šis Protokolas.
3. Šalys identifikuoja biologinės įvairovės komponentus, svarbius jos apsaugai ir subalansuotam naudojimui, bei kaupia jų aprašus.
4. Šalys patvirtina biologinės įvairovės apsaugos ir jūros bei pakrančių biologinių išteklių subalansuoto naudojimo strategiją, planus bei programas ir integruoja jas į atitinkamas savo sektorių bei tarpsektorių veiklos sritis.

5. Šalys stebi šio straipsnio 3 dalyje nurodytus biologinės įvairovės komponentus ir identifikuoja veiklos procesus bei kategorijas, kurios daro ar gali daryti reikšmingą žalingą įtaką biologinės įvairovės apsaugai bei subalansuotam naudojimui, ir stebi jų pasekmes.

6. Kiekviena Šalis, nepažeisdama kitų Šalių ar valstybių suvereniteto arba jurisdikcijos, taiko šiame Protokole numatytas priemones. Bet kokios priemonės, kurių imasi Šalis, siekdama užtikrinti jų įgyvendinimą, turi atitikti tarptautinę teisę.

II DALIS

ZONŲ APSAUGA

1 skirsnis

Specialiai saugomos zonos

4 straipsnis

Tikslai

Specialiai saugomų zonų tikslas yra:

- a) apsaugoti būdingas atitinkamo dydžio pakrančių ir jūros ekosistemų rūšis, kad būtų užtikrintas ilgalaikis jų gyvybingumas ir išlaikyta biologinė įvairovė;
- b) apsaugoti buveines, kurioms kyla grėsmė išnykti paplitimo Viduržemio jūros zonoje arba kurių paplitimo zona yra sumažėjęs dėl buveinių regresijos ar ribotas iš prigimties;
- c) apsaugoti buveines, kurios yra ypač reikšmingos nykstančių floros ir faunos rūšių, taip pat rūšių, kurioms gresia išnykimas, ir endeminių rūšių išlikimui, reprodukcijai bei atkūrimui;
- d) apsaugoti vietas, itin svarbias moksliniu, estetiniu, kultūriniu arba mokymo požiūriu.

5 straipsnis

Specialiai saugomų zonų steigimas

1. Kiekviena Šalis gali steigti specialiai saugomas zonas jūros arba pakrančių srityse, priklausančiose jos suverenitetui ar jurisdikcijai.
2. Jeigu Šalis zonoje, priklausančioje jos suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai ir esančioje prie kitos Šalies suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai priklausančios teritorijos sienos ar ribų, ketina steigti specialiai saugomą zoną, abiejų Šalių kompetentingos valdžios institucijos stengiasi bendradarbiauti, siekiant susitarimo dėl priemonių, kurių turi imtis, ir kad, *inter alia*, būtų

išnagrinėtos kitos Šalies galimybės steigti atitinkamą specialiai saugomą zoną arba imtis kokių nors kitų atitinkamų priemonių.

3. Jeigu Šalis zonoje, priklausančioje jos suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai ir esančioje prie valstybės, nepasirašiusios šio Protokolo, zonos, priklausančios jos suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai, sienos ar ribų ketina steigti specialiai saugomą zoną, Šalis stengiasi bendradarbiauti su ta valstybe, kaip nurodyta pirmesnėje straipsnio dalyje.

4. Jeigu valstybė, nepasirašiusi šio Protokolo, ketina steigti specialiai saugomą zoną prie jį pasirašiusios Šalies teritorijos, priklausančios jos suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai, sienos ar ribų, ta Šalis stengiasi bendradarbiauti su ta valstybe, kaip nurodyta straipsnio 2 dalyje.

6 straipsnis

Apsaugos priemonės

Šalys, laikydamosi tarptautinės teisės taisyklių ir atsižvelgdamos į kiekvienos specialiai saugomos zonos charakteristikas, imasi būtinų apsaugos priemonių, o ypač:

- a) plečia kitų Konvencijos protokolų ir kitų atitinkamų sutarčių, kurias jos yra pasirašiusios, taikymą;
- b) uždraudžia versti arba šalinti atliekas ir kitas medžiagas, kurios gali tiesiogiai ar netiesiogiai kenkti specialiai saugomos zonos vientisumui;
- c) reglamentuoja laivų plaukiojimą ir uždraudžia jiems sustoti arba nuleisti inkarą;
- d) reglamentuoja bet kokių specialiai saugomos zonos nevietinių rūšių arba genetiškai modifikuotų rūšių introdukciją, taip pat rūšių, kurios gyvena arba gyvena specialiai saugomoje zonoje, introdukciją bei reintrodukciją;
- e) reglamentuoja arba uždraudžia bet kokią veiklą, susijusią su sausumos dirvožemio eksploatavimu arba jo sudėties, taip pat podirvio keitimu, ir veiklą, susijusią su jūros dugno ir gelmių eksploatavimu;
- f) reglamentuoja bet kokią mokslinių tyrimų veiklą;
- g) reglamentuoja arba uždraudžia žvejybą, medžioklę, gyvūnų gaudymą ir augalų rinkimą mašinomis arba naikinimą, taip pat prekybą iš specialiai saugomų zonų kilusiais gyvūnais ar jų dalimis, augalais ar jų dalimis;

- h) reglamentuoja ir, jeigu reikia, uždraudžia bet kokią kitą veiklą arba veiksmus, galinčius kenkti rūšims ar jas trikdyti, sukelti pavojų ekosistemų ar rūšių apsaugos būklei arba pakenkti specialiai saugomos zonos gamtinėms bei kultūrinėms charakteristikoms;
- i) imasi bet kokių kitų priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti ekologinius ir biologinius procesus bei kraštovaizdį.

7 straipsnis

Planavimas ir valdymas

1. Šalys, vadovaudamosi tarptautinės teisės taisyklėmis, imasi planavimo, valdymo, priežiūros ir monitoringo (stebėsenos) priemonių, skirtų specialiai saugomoms zonoms.

2. Tokios priemonės kiekvienai specialiai saugomai zonai turėtų apimti:

- a) valdymo plano, kuriame konkrečiai išdėstyti teisiniai ir instituciniai pamatai bei taikomos valdymo ir apsaugos priemonės, raidą bei priėmimą;
- b) nuolatinę ekologinių procesų, buveinių, populiacijų dinamikos, kraštovaizdžių, taip pat žmogaus veiklos poveikio monitoringą (stebėseną);
- c) aktyvų atitinkamai vietos bendrijų ir gyventojų įtraukimą į specialiai saugomų zonų valdymą, įskaitant pagalbą vietos gyventojams, kuriuos gali veikti tokių zonų steigimas;
- d) specialiai saugomų zonų reklamavimo ir valdymo finansavimo mechanizmų nustatymą, taip pat veiklos, garantuojančios valdymą, suderinamą su tokių zonų tikslais, plėtos mechanizmų priėmimą;
- e) veiklos, suderinamos su tikslais, kurių siekiant įsteigta specialiai saugoma zona, ir su tuo susijusių leidimų sąlygų reglamentavimą;
- f) valdytojų ir kvalifikuotų techninių darbuotojų mokymą ir reikiamos infrastruktūros plėtojimą.

3. Šalys užtikrina, kad į nacionalinius nenumatytų atvejų planus įtrauktos priemonės, skirtos reaguoti į įvykius, kurie galėtų padaryti žalos arba kelti grėsmę specialiai saugomoms zonoms.

4. Įsteigus specialiai saugomas zonas, apimančias tiek sausumos, tiek jūros zonas, Šalys stengiasi užtikrinti, kad visos specialiai saugomos zonos administravimas ir valdymas būtų koordinuojamas.

2 skirsnis

Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos zonos

8 straipsnis

Viduržemio jūrai reikšmingų specialiai saugomų zonų sąrašo sudarymas

1. Siekdamas skatinti bendradarbiavimą valdant ir saugant zonas, taip pat apsaugant rūšis, kurioms gresia išnykimas, bei jų buveines, Šalys sudaro „Viduržemio jūrai reikšmingų specialiai saugomų zonų sąrašą“ (toliau – SPAMI sąrašas).

2. Į SPAMI sąrašą gali būti įtrauktos vietovės:

— svarbios siekiant apsaugoti Viduržemio jūros biologinės įvairovės komponentus,

— kurių ekosistemos – būdingos Viduržemio jūros zonai arba kuriose yra nykstančių rūšių buveinių,

— yra ypač svarbios moksliniu, estetiniu, kultūriniu ar mokymo požiūriu.

3. Šalys susitaria:

a) pripažinti ypatingą šių zonų svarbą Viduržemio jūrai;

b) laikytis Viduržemio jūrai reikšmingoms specialiai saugomoms teritorijoms taikomų priemonių ir nesuteikti leidimo imtis kokios nors veiklos, galinčios prieštarauti tikslams, kurių siekiant įsteigtos Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos teritorijos, ir neplėtoti tokios veiklos.

9 straipsnis

Viduržemio jūrai reikšmingų specialiai saugomų teritorijų steigimo ir jų įtraukimo į sąrašą tvarka

1. Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos teritorijos gali būti steigiamos šio straipsnio 2–4 dalyse numatyta tvarka: a) jūros ir pakrančių srityse, priklausančiose Šalių suverenitetui arba jurisdikcijai; b) srityse, visiškai ar iš dalies esančiose atviroje jūroje.

2. Pasiūlymus įtraukti į sąrašą gali pateikti:

a) suinteresuotoji Šalis, jeigu zona yra srityje, kurios ribos jau nustatytos ir kurioje Šalis turi suverenitetą arba jurisdikciją;

b) dvi ar daugiau suinteresuotųjų kaimyninių Šalių, jeigu zona visiškai arba iš dalies yra atviroje jūroje;

c) kaimyninės Šalys, susijusios su zonomis, kuriose nacionalinio suvereniteto arba jurisdikcijos ribos dar neapibrėžtos.

3. Šalys, teikiančios pasiūlymus įtraukti zoną į SPAMI sąrašą, pateikia Centrai supažindinimo ataskaitą su informacija apie zonos geografinę vietą, jos fizines ir ekologines charakteristikas, teisinį statusą, valdymo planus ir jų įgyvendinimo priemones, taip pat pareiškimą, pagrindžiantį zonos svarbą Viduržemio jūrai;

a) kaimyninės suinteresuotosios Šalys, suformulavusios pasiūlymą pagal šio straipsnio 2 dalies b ir c punktus, tarpusavyje konsultuojasi, kad būtų garantuotas siūlomų apsaugos ir valdymo priemonių bei jų įgyvendinimo būdų nuoseklumas;

b) pasiūlymuose, pateiktuose pagal šio straipsnio 2 dalį, nurodomos zonai taikomos apsaugos ir valdymo priemonės ir būdai joms įgyvendinti.

4. Siūlomos zonos įtraukimo į sąrašą tvarka yra tokia:

a) pasiūlymas dėl kiekvienos zonos pateikiamas Nacionaliniams centriniais punktais, jie išnagrinėja ir nustato, ar pasiūlymas atitinka bendruosius gaires ir kriterijus, priimtus pagal 16 straipsnį;

b) jeigu pasiūlymas, pateiktas pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą, neprieštarauja gairėms ir bendriesiems kriterijams, po jo įvertinimo Organizacija informuoja Šalių susirinkimą, kuris sprendžia, ar zoną įtraukti į SPAMI sąrašą;

c) jeigu pasiūlymas, pateiktas pagal šio straipsnio 2 dalies b ir c punktus, pateiktas pasiūlymas neprieštarauja gairėms ir bendriesiems kriterijams, Centras perduoda jį Organizacijai, kuri informuoja apie tai Šalių susirinkimą. Sprendimą įtraukti zoną į SPAMI sąrašą Susitariančiosios Šalys priima bendru susitarimu, jos patvirtina ir tai zonai taikomas valdymo priemonės.

5. Šalys, pasiūliusios įtraukti zoną į sąrašą, įgyvendina jų pasiūlymuose pagal šio straipsnio 3 dalį nurodytas apsaugos bei išsaugojimo priemones. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja laikytis nustatytų taisyklių. Centras informuoja kompetentingas tarptautines organizacijas apie sąrašą ir praneša apie tai, kokių priemonių imamasi Viduržemio jūrai reikšmingose specialiai saugomose teritorijose.

6. Šalys gali patikslinti SPAMI sąrašą. Tam tikslui Centras parenkia ataskaitą.

10 straipsnis

Viduržemio jūros regionui reikšmingų specialiai saugomų zonų statuso pokyčiai

Sprendimo dėl Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos zonos ribų arba jos teisinio statuso pakeitimo ar visos zonos arba jos dalies panaikinimo nepriimama, nebent tam būtų svarbių priežasčių atsižvelgiant į poreikį apsaugoti aplinką ir laikytis šiame Protokole nustatytų išpareigojimų; taikoma tvarka, panaši į tą, kurios laikomasi steigiant Viduržemio jūrai reikšmingą specialiai saugomą zoną ir įtraukiant ją į sąrašą.

III DALIS

RŪŠIŲ APSAUGA IR IŠSAUGOJIMAS

11 straipsnis

Nacionalinės rūšių apsaugos ir išsaugojimo priemonės

1. Šalys valdo floros ir faunos rūšis, siekdamas išlaikyti tinkamą jų apsaugos būklę.
2. Šalys srityse, priklausančiose jų suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai, identifikuoja ir sudaro nykstančių floros ir faunos rūšių ar rūšių, kurioms gresia išnykimas, sąrašus ir suteikia tokioms rūšims saugomų rūšių statusą. Šalys reglamentuoja ir, jeigu reikia, uždraudžia veiklą, darančią žalingą poveikį tokioms rūšims ir jų buveinėms, ir taiko valdymo, planavimo bei kitas priemones, siekdamas garantuoti tinkamą tokių rūšių apsaugos būklę.
3. Saugomų faunos rūšių atžvilgiu Šalys kontroliuoja ir, jeigu reikia, uždraudžia:
 - a) tokių rūšių gaudymą, laikymą arba žudymą (įskaitant, kiek įmanoma, atsitiktinį gaudymą, laikymą arba žudymą), komercinę prekybą tokiomis rūšimis, jų kiaušiniams, dalimis arba produktais, jų transportavimą ir eksponavimą komerciniais tikslais;
 - b) kiek įmanoma, laukinės faunos rūšių trikdymą, ypač dauginimosi, inkubacijos, žiemos miego arba migracijos metu, taip pat kitu biologinio streso metu.
4. Be priemonių, nurodytų pirmesnėje straipsnio dalyje, Šalys koordinuoja savo pastangas imdamosi dvišalių ir daugiašalių veiksmų, įskaitant, jeigu būtina, susitarimus dėl migruojančių rūšių, kurių paplitimo plotas nusidriekia į zoną, kuriai taikomas šis Protokolas, apsaugos bei atkūrimo.
5. Saugomų floros ir jų dalių bei produktų atžvilgiu Šalys reglamentuoja ir, jeigu reikia, uždraudžia visas tokių rūšių naikimo ir trikdymo formas, įskaitant skynimą, rinkimą, pjovimą, rovimą, laikymą, komercinę prekybą jomis, transportavimą bei eksponavimą komerciniais tikslais.

6. Šalys suformuluoja ir priima priemones bei planus dėl ex situ reprodukcijos, ypač dėl saugomų faunos rūšių veisimo nelaisvėje ir saugomų floros rūšių dauginimo.

7. Šalys, tiesiogiai arba per Centrą, stengiasi konsultuotis su valstybėmis, kurios nepasirašė šio Protokolo, siekdamas suderinti savo pastangas valdant ir saugant nykstančias rūšis arba rūšis, kurioms gresia išnykimas.

8. Jeigu įmanoma, Šalys grąžina saugomas rūšis, kurios buvo neteisėtai eksportuotos arba laikomos. Šalys turėtų stengtis reintrodukuoti atskirus individus į natūralią jų buveinę.

12 straipsnis

Bendradarbiavimo siekiant apsaugoti ir išsaugoti rūšis priemonės

1. Šalys priima bendradarbiavimo priemones, garantuojančias šio Protokolo prieduose išvardytų floros ir faunos rūšių, įtrauktų į nykstančių rūšių ar rūšių, kurioms gresia išnykimas, sąrašą, arba į rūšių, kurių eksploatavimas reglamentuojamas, sąrašą, apsaugą ir išsaugojimą.
2. Šalys, nacionaliniu lygmeniu priimdamos šio Protokolo 11 straipsnio 3 ir 5 straipsnio dalyse numatytas priemones, užtikrina kuo didesnę Priede išvardytų faunos ir floros rūšių, įtrauktų į nykstančių rūšių arba rūšių, kurioms gresia išnykimas, sąrašą, apsaugą ir atkūrimą.
3. Šalys uždraudžia naikinti Priede išvardytų rūšių, įtrauktų į nykstančių rūšių ar rūšių, kurioms gresia išnykimas, sąrašą, buveines bei daryti joms žalą ir suformuluoja bei įgyvendina veiksmų planus, skirtus jų apsaugai arba atkūrimui. Šalys ir toliau bendradarbiauja įgyvendindamos jau priimtus atitinkamus veiksmų planus.
4. Šalys, bendradarbiaudamos su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, imasi visų reikiamų priemonių apsaugoti Priede išvardytoms rūšims, įtrauktoms į rūšių, kurių eksploatavimas reglamentuojamas, sąrašą, kartu suteikdamas leidimą eksploatuoti tokias rūšis ir reglamentuodamos tokį eksploatavimą, kad būtų garantuota ir išlaikyta tinkama jų apsaugos būklė.
5. Jeigu rūšies, kuriai gresia išnykimas, arba nykstančios rūšies paplitimo plotas driekiasi į abi valstybės sienos arba ribos, skiriančios teritorijas ar zonas, priklausančias dviejų ši Protokolą pasirašiusių Šalių suverenitetui arba nacionalinei jurisdikcijai, puses, tada tos Šalys bendradarbiauja siekdamas užtikrinti tokių rūšių apsaugą ir išsaugojimą, o jeigu reikia – ir atkūrimą.
6. Moksliniais, mokymo arba valdymo tikslais, būtinais rūšių išlikimui garantuoti arba užkirsti kelią didelei žalai, Šalys gali taikyti draudimų, nustatytų šio Protokolo prieduose išvardytų rūšių apsaugai garantuoti, išlygas, tačiau su sąlyga, kad nėra jokių kitų

tinkamų sprendimo būdų ir kad taikoma išlyga nepadarys žalos atitinkamos rūšies populiacijos ar bet kurios kitos rūšies populiacijos išlikimui. Apie tokias išlygas pranešama Susitariančiosioms Šalims.

13 straipsnis

Nevietinių arba genetiškai modifikuotų rūšių introdukcija

1. Šalys imasi visų reikiamų priemonių reglamentuoti tyčinei arba atsitiktinei nevietinių rūšių ar genetiškai modifikuotų rūšių introdukcijai į laukinę gamtą ir uždraudžia tokių rūšių introdukciją, nes tai gali daryti žalingą įtaką ekosistemoms, buveinėms arba rūšims zonoje, kuriai taikomas šis Protokolas.

2. Šalys stengiasi įgyvendinti visas įmanomas priemones jau introdukuotoms rūšims išnaikinti, jeigu įvertinus moksliniu požiūriu aišku, kad tokios rūšys daro arba gali daryti žalą ekosistemoms, buveinėms arba rūšims zonoje, kuriai taikomas šis Protokolas.

IV DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS DĖL SAUGOMŲ ZONŲ IR RŪŠIŲ

14 straipsnis

Priedų pakeitimai

1. Šio Protokolo priedų keitimo tvarka tokia, kaip nustatyta Konvencijos 17 straipsnyje.

2. Visi siūlomi pakeitimai, pateikti Susitariančiųjų Šalių susirinkimui, prieš tai įvertinami nacionalinių centrinių punktų susirinkimuose.

15 straipsnis

Aprašai

Kiekviena Šalis sudaro išsamius aprašus:

- zonų, kuriose jos turi suverenitetą arba jurisdikciją, jeigu jų ekosistemos retos ar pažeidžiamos, jeigu jos yra biologinės įvairovės susikaupimo vietos ir svarbios rūšims, kurioms gresia išnykimas, arba nykstančioms rūšims;
- nykstančių faunos ir floros rūšių arba rūšių, kurioms gresia išnykimas.

16 straipsnis

Gairės ir bendrieji kriterijai

Šalys priima:

- bendruosius saugomų jūros ir pakrančių zonų, kurias galima įtraukti į SPAMI sąrašą, pridedamą prie Protokolo, pasirinkimo kriterijus;
- bendruosius papildomų rūšių įtraukimo į priedus kriterijus;
- specialiai saugomų zonų steigimo ir valdymo gaires.

Kriterijai ir gairės, nurodytos straipsnio b ir c punktuose, gali būti keičiamos Šalių susirinkimuose, remiantis vienos ar kelių Šalių pateiktu pasiūlymu.

17 straipsnis

Poveikio aplinkai vertinimas

Planuodamos imtis pramoninių ir kitų projektų bei veiklos, galinčios stipriai paveikti saugomas zonas, rūšis bei jų buveines, Šalys įvertina ir atsižvelgia į galimą tiesioginį arba netiesioginį poveikį bei poveikį, kurio pasekmės jaučiamos iš karto, arba ilgalaikį poveikį, įskaitant bendrąjį svarstomų projektų ir veiklos poveikį.

18 straipsnis

Tradicinės veiklos integravimas

1. Šalys, formuluodamos apsaugos priemones, atsižvelgia į savo vietinių gyventojų tradicinę pragyvenimo ir kultūrinę veiklą. Jeigu būtina, taiko išlygas, kad būtų patenkinti gyventojų poreikiai. Dėl šios priežasties suteikiama išlyga neturi:

- kelti pavojaus pagal šį Protokolą saugomų ekologinių sistemų išlaikymui arba biologiniams procesams, padedantiems išlaikyti tas ekologines sistemas;
- išnaikinti populiacijas arba faunos ir floros rūšis, ypač nykstančias rūšis, rūšis, kurioms gresia išnykimas, migruojančiasias arba endemines rūšis sudarančius individus ar gerokai sumažinti jų skaičių.

2. Šalys, taikančios apsaugos priemonių išlygas, apie tai reikiamai informuoja Susitariančiąsias Šalis.

19 straipsnis

Viešumas, informacija, visuomenės informavimas ir mokymas

1. Šalys reikiamai informuoja apie steigiamas specialiai saugomas zonas, jų ribas, taikomus teisės aktus bei rūšių ir jų buveinių priskyrimą saugomoms rūšims ir buveinėms bei taikomus teisės aktus.

2. Šalys stengiasi informuoti visuomenę apie specialiai saugomų zonų ir rūšių reikšmę, skatina domėtis jomis ir siekti mokslinių gamtosaugos ir kitokių žinių. Tokia informacija turėtų būti tinkamai pateikiama mokymo programose. Šalys taip pat stengiasi skatinti savo visuomenių ir gamtosaugos organizacijų dalyvavimą imantis priemonių, būtinų tam tikrų zonų ir rūšių apsaugai užtikrinti, įskaitant poveikio aplinkai vertinimus.

20 straipsnis

Moksliniai, techniniai ir valdymo tyrimai

1. Šalys skatina ir plėtoja mokslinius ir techninius tyrimus, susijusius su šio Protokolo tikslais. Jos taip pat skatina ir plėtoja subalansuoto specialiai saugomų zonų naudojimo bei saugomų rūšių valdymo tyrimus.

2. Jeigu būtina, Šalys konsultuojasi viena su kita ir su kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis, siekdamos identifikuoti, planuoti ir imtis mokslinių ir techninių tyrimų bei monitoringo (stebėsenos) programų, reikalingų saugomoms zonoms ir rūšims identifikuoti ir stebėti, bei priemonių, taikomų valdymo ir atkūrimo planams įgyvendinti, veiksmingumui įvertinti.

3. Šalys, tiesiogiai arba per Centrą, keičiasi mokslinė ir techninė informacija apie atliekamus ir numatomus tyrimus, monitoringo (stebėsenos) programas bei jų rezultatus. Jos, kiek įmanoma, derina atliekamus mokslinius tyrimus bei vykdomas monitoringo (stebėsenos) programas ir stengiasi, kad jų taikoma tvarka būtų bendrai apibrėžta arba suvienodinta.

4. Šalys, atlikdamos techninius ir mokslinius tyrimus, pirmenybę teikia Viduržemio jūrai reikšmingoms specialiai saugomoms zonoms ir šio Protokolo prieduose išvardytoms rūšims.

21 straipsnis

Savitarpio bendradarbiavimas

1. Šalys, tiesiogiai arba padedant Centrai ar atitinkamoms tarptautinėms organizacijoms, parengia bendradarbiavimo

programas, koordinuojančias specialiai saugomų zonų steigimą, apsaugą, planavimą ir valdymą, taip pat saugomų rūšių parinimą, valdymą bei apsaugą. Reguliariai keičiasi informacija apie saugomų zonų ir rūšių charakteristikas, įgytą patirtį ir kilusias problemas.

2. Šalys apie bet kokią situaciją, galinčią kelti pavojų specialiai saugomų zonų ekosistemoms arba saugomų floros ir faunos rūšių išlikimui kuo anksčiau praneša kitoms Šalims, valstybėms, kurias tokia situacija gali paveikti, ir Centrai.

22 straipsnis

Savitarpio pagalba

1. Šalys, siekdamos įgyvendinti šį Protokolą, tiesiogiai arba padedamos Centro ar atitinkamų tarptautinių organizacijų, bendradarbiauja formuluodamos, finansuodamos ir įgyvendindamos savitarpio pagalbos bei pagalbos besivystančioms šalims, prašančioms pagalbos, programas.

2. Šios programos turi apimti visuomenės švietimą aplinkos klausimais, mokslinių, techninių, administracijos darbuotojų mokymą, mokslinius tyrimus, atitinkamos įrangos įsigijimą, naudojimąsi ja, projektavimą ir plėtrą bei atitinkamų technologijų perdavimą palankiomis sąlygomis, dėl kurių susitaria suinteresuotosios Šalys.

3. Šalys, teikdamos savitarpio pagalbą, pirmenybę teikia Viduržemio jūrai reikšmingoms specialiai saugomoms zonoms ir šio Protokolo prieduose išvardytoms rūšims.

23 straipsnis

Šalių ataskaitos

Šalys eiliniams Šalių susirinkimams pateikia ataskaitą apie šio Protokolo įgyvendinimą, o ypač apie:

a) į SPAMI sąrašą įtrauktų zonų statusą ir būklę;

b) bet kokius Viduržemio jūrai reikšmingų specialiai saugomų zonų ribų ir teisinio statuso bei saugomų rūšių teisinio statuso pakeitimus;

c) išlygas, kurias galima taikyti pagal šio Protokolo 12 ir 18 straipsnį.

V DALIS

INSTITUCINĖS NUOSTATOS

24 straipsnis

Nacionaliniai centriniai punktai

Kiekviena Šalis nurodo nacionalinį centrinių punktą, kuris palaikys ryšį su Centru techniniais ir moksliniais šio Protokolo įgyvendinimo aspektais. Nacionaliniai centriniai punktai periodiškai susitinka savo funkcijoms, pavestoms pagal šį Protokolą, vykdyti.

25 straipsnis

Derinimas

1. Organizacija atsakinga už šio Protokolo įgyvendinimo derinimą. Tam tikslui ji gauna Centro paramą, o Centrai gali patikėti tokias funkcijas:

- a) bendradarbiauti su kompetentingomis tarptautinėmis, tarpvyriausybėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis, padedant Šalims:
 - steigti ir valdyti specialiai saugomas zonas toje zonoje, kuriai taikomas šis Protokolas,
 - vykdyti techninių ir mokslinių tyrimų programas, kaip numatyta šio Protokolo 20 straipsnyje,
 - organizuoti mokslinės ir techninės informacijos mainus tarp Šalių, kaip numatyta šio Protokolo 20 straipsnyje,
 - rengti specialiai saugomų zonų ir rūšių valdymo planus,
 - pagal šio Protokolo 21 straipsnį kurti bendradarbiavimo programas,
 - rengti skirtingoms grupėms skirtą mokymo medžiagą;
- b) sušaukti ir organizuoti nacionalinių centrinių punktų susirinkimus ir teikti jiems sekretoriato paslaugas;
- c) pagal šio Protokolo 16 straipsnį formuluoti rekomendacijas dėl gairių ir bendrųjų kriterijų;
- d) kurti ir atnaujinti specialiai saugomų zonų, saugomų rūšių ir kitų su šiuo Protokolu susijusių dalykų duomenų bazes;
- e) rengti ataskaitas ir atlikti techninius tyrimus, reikalingus šiam Protokolui įgyvendinti;

- f) tobulinti ir įgyvendinti 22 straipsnio 2 dalyje nurodytas mokymo programas;
- g) bendradarbiauti su regioninėmis ir tarptautinėmis Vyriausybėmis bei nevyriausybėmis organizacijomis, susijusiomis su zonų ir rūšių apsauga, su sąlyga, kad būtų atsižvelgta į kiekvienos organizacijos specifiką ir siekiama išvengti veiklos dubliavimo;
- h) vykdyti funkcijas, jai paskirtas veiksmų planuose, priimtuose pagal šį Protokolą;
- i) vykdyti bet kokias kitas Šalių pavestas funkcijas.

26 straipsnis

Šalių susirinkimai

- 1. Eiliniai šį Protokolą pasirašiusių Šalių susirinkimai rengiami kartu su įprastais Susitariančiųjų Šalių susirinkimais, rengiamais su pagal Konvencijos 14 straipsnį Konvencijos. Šalys, laikydamosi to straipsnio, gali rengti ir neeilinius susirinkimus.
- 2. Šį Protokolą pasirašiusių Šalių susirinkimuose visų pirma siekiama:
 - a) svarstyti šio Protokolo įgyvendinimą;
 - b) prižiūrėti Organizacijos ir Centro darbą, susijusį su šio Protokolo įgyvendinimu, ir nubrėžti jų plėtojamos veiklos kryptį gaires;
 - c) vertinti priemonių, taikytų zonoms ir rūšims valdyti bei apsaugoti, veiksmingumą, ir nustatyti, ar būtina imtis kitų priemonių, pirmiausia rengiant priedus ir darant šio Protokolo arba jo priedų pakeitimus;
 - d) priimti šio Protokolo 16 straipsnyje numatytas gaires ir bendruosius kriterijus;
 - e) šio Protokolo 23 straipsnyje numatyta tvarka svarstyti Šalių pateikiamas ataskaitas, taip pat bet kokią kitą susijusią informaciją, Šalių perduodamą per Centrą;
 - f) teikti Šalims rekomendacijas dėl priemonių, reikalingų šiam Protokolui įgyvendinti;
 - g) pagal šio Protokolo 24 straipsnį nagrinėti rekomendacijas, pateiktas nacionalinių centrinių punktų susirinkimuose;
 - h) nuspręsti įtraukti zoną į SPAMI sąrašą pagal šio Protokolo 9 straipsnio 4 dalies nuostatas;
 - i) jeigu reikia, nagrinėti bet kokius su šiuo Protokolu susijusius klausimus;

- j) aptarti ir įvertinti išlygas, leidžiamas Šalims taikyti pagal šio Protokolo 12 ir 18 straipsnius.

29 straipsnis

Pasirašymas

Šis Protokolas teikiamas pasirašyti bet kuriai Konvencijos Susitariančiajai Šaliai 1995 m. birželio 10 d. Barselonoje ir nuo 1995 m. birželio 11 d. iki 1996 m. birželio 10 d. Madride.

VI DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Ratifikavimas, priėmimas arba patvirtinimas

Šis Protokolas ratifikuojamas, priimamas arba patvirtinamas. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Ispanijos Vyriausybei, kuri prisiima depozitaro funkcijas.

27 straipsnis

Protokolo taikymo poveikis valstybės vidaus teisės aktams

Šio Protokolo nuostatos nedaro jokio poveikio Šalių teisei imtis atitinkamų griežtesnių priemonių valstybės vidaus mastu įgyvendinti šiam Protokolui.

31 straipsnis

Prisijungimas

Nuo 1996 m. birželio 10 d. prie šio Protokolo gali prisijungti bet kuri Konvenciją pasirašiusi valstybė arba regioninė ekonominė grupė.

28 straipsnis

Santykis su trečiosiomis šalimis

32 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šalys siūlo šio Protokolo nepasirašiusioms valstybėms ir tarptautinėms organizacijoms bendradarbiauti įgyvendinant šį Protokolą.

1. Šis Protokolas įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai deponuojamas šeštasis Protokolo ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo ar prisijungimo prie jo dokumentas.

2. Šalys, laikydamosi tarptautinės teisės, įsipareigoja imtis atitinkamų priemonių, kuriomis garantuotų, kad niekas nesiims veiklos, prieštaraujančios šio Protokolo principams arba tikslams.

2. Nuo įsigaliojimo dienos šis Protokolas pakeičia 1982 m. priimtą Protokolą dėl specialiai saugomų Viduržemio jūros zonų Šalių santykių su abiem dokumentais atžvilgiu.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

Priimta 1995 m. birželio 10 d. Barselonoje vienu egzemplioriumi arabų, anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Visi keturi tekstai turi vienodą galią. Protokolas teikiamas pasirašyti bet kuriai Konvencijos Šaliai.

I PRIEDAS

BENDRIEJI SAUGOMŲ JŪROS IR PAKRANČIŲ ZONŲ, KURIOS GALI BŪTI ĮTRAUKTOS Į SPAMI SĄRAŠĄ, PASIRINKIMO KRITERIJAI**A. BENDRIEJI PRINCIPAI**

Susitariančiosios Šalys susitaria, kad sudarydamos SPAMI sąrašą vadovausis tokiais bendraisiais principais.

- a) Gamtos paveldo apsauga yra pagrindinis tikslas, apibūdinantis Viduržemio jūrai reikšmingą specialiai saugomą zoną. Labai pageidautina Viduržemio jūrai reikšmingose specialiai saugomose zonose siekti ir kitų tikslų – skatinti kultūros paveldo apsaugą, mokslinius tyrimus, mokymą, dalyvavimą, bendradarbiavimą. Tai palankus veiksnys, galintis lemti, ar vietovė bus įtraukta į sąrašą, – tiek, kiek jis suderinamas su apsaugos tikslais.
- b) Bendras įtraukiamų į sąrašą zonų arba atskiros Šalies siūlomų įtraukti zonų skaičius neribojamas. Tačiau Šalys susitaria, kad vietovės bus pasirinktos remiantis moksliniu pagrindu ir įtrauktos į sąrašą pagal jų ypatybes, todėl jos turės atitikti šiame Protokole nustatytus reikalavimus bei dabartinius kriterijus.
- c) Į sąrašą įtrauktos Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos zonos ir jų geografinis išsidėstymas turės būti tipiškas Viduržemio jūros regionui ir atspindėti biologinę jo įvairovę. Todėl sąraše turės būti kuo daugiau buveinių ir ekosistemų rūšių.
- d) Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos zonos turės būti tinklo, kuriuo siekiama veiksmingai apsaugoti Viduržemio jūros paveldą, centras. Šalys, siekdamos šio tikslo, bendradarbiaus dvišališkai ir daugiašališkai gamtovaizdžių apsaugos ir valdymo srityje, būtent steigdamos Viduržemio jūrai reikšmingas specialiai saugomas zonas, peržengiančias valstybių sienas.
- e) Į SPAMI sąrašą įtrauktos vietovės turi būti regiono gamtos paveldo apsaugos pavyzdys ir modelis. Todėl Šalys užtikrina, kad į sąrašą įtrauktoms vietovėms bus suteiktas reikiamas teisinis statusas, taikomos apsaugos priemonės ir valdymo metodai bei būdai.

B. BENDROS ZONŲ, KURIAS GALIMA ĮTRAUKTI Į SPAMI SĄRAŠĄ, SAVYBĖS

1. Kad zona galėtų būti įtraukta į SPAMI sąrašą, ji turi atitikti bent vieną Protokolo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytą bendrąjį kriterijų. Tam tikrais atvejais ta pati zona gali atitikti kelis bendruosius kriterijus ir tai tik padidina jos galimybes būti įtraukta į sąrašą.
2. Regioninė vertė – pagrindinis reikalavimas, kad zona būtų įtraukta į SPAMI sąrašą. Vertinant zonos reikšmę Viduržemio jūros požiūriu turėtų būti vadovaujamasi tokiais kriterijais.

a) Unikumas

Zonos ekosistemos unikaliai ar retos arba joje gyvena retos ar endeminės rūšys.

b) Gamtinis reprezentatyvumas

Zonos ekologiniai procesai, bendrijų ar buveinių rūšys arba kitos gamtinės charakteristikos – labai tipiškos. Reprezentatyvumas yra laipsnis, kuriuo zona reprezentuoja buveinės rūšį, ekologinį procesą, biologinę bendriją, fizinę geografijos savybę arba kitą gamtinę charakteristiką.

c) Įvairovė

Zonoje yra didelė rūšių, bendrijų, buveinių arba ekosistemų įvairovė.

d) Natūralumas

Zonos natūralumo laipsnis yra didelis dėl to, kad joje nėra žmogaus sukeltų trikdymų ir degradacijos arba tokių reiškinių būna labai mažai.

e) Joje yra buveinių, labai svarbių nykstančioms rūšims, rūšims, kurioms gresia išnykimas, arba endeminėms rūšims.

f) *Kultūrinis reprezentatyvumas*

Zona turi didelę reprezentacinę kultūros paveldo vertę dėl aplinką tausojančios tradicinės veiklos, plėtojamos taip, kad su gamta sudarytų darnią visumą, padedančią išlaikyti vietinių gyventojų gerovę.

3. Kad zona, turinti mokslinę, mokymo ar estetinę vertę, būtų įtraukta į SPAMI sąrašą, ji turi atitinkamai turėti ir tam tikrą reikšmę, kad joje būtų galima atlikti tyrimus gamtos mokslų srityje arba plėtoti savybes, susijusias su švietimu aplinkos klausimais arba veikla, skatinančią supratimą apie ją; arba zonos gamtovaizdžiai ir kraštovaizdžiai ar jūros peizažai turi būti išskirtiniai.
4. Be pagrindinių Protokolo 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų ir kitos charakteristikos bei veiksniai turėtų būti laikomi charakteristikomis ir veiksniais, dėl kurių vietovė gali būti įtraukta į sąrašą. Tai:
 - a) grėsmė, kad gali būti pakenkta ekologiškai, biologinei, estetinei ar kultūrinei zonos vertei;
 - b) visuomenės apskritai, o ypač vietos gyventojų įsitraukimas į zonos planavimą ir valdymą bei aktyvus dalyvavimas šiuose procesuose;
 - c) institucijos, atstovaujančios zonoje esantiems valstybiniais, profesiniams, nevyriausybiniais sektoriams ir mokslinei bendrijai;
 - d) darnios plėtros galimybės zonoje;
 - e) parengtas integruotas pakrančių valdymo planas, kaip apibrėžta Konvencijos 4 straipsnio 3 dalies e punkte.

C. TEISINIS STATUSAS

1. Visoms zonoms, kurios gali būti įtrauktos į SPAMI sąrašą, turi būti suteiktas teisinis statusas, garantuojantis veiksmingą ir ilgalaikę jų apsaugą.
2. Kad zona, esanti srityje, kurios ribos jau nustatytos ir kurioje Šalis turi suverenitetą ar jurisdikciją, būtų įtraukta į SPAMI sąrašą, ji turi turėti suinteresuotosios Šalies pripažintą saugomos zonos statusą.
3. Zonos, iš dalies ar visiškai esančios atviroje jūroje arba srityje, kurios nacionalinio suvereniteto ar jurisdikcijos ribos dar neapibrėžtos, teisinį statusą, valdymo planą, taikomas priemones ir kitus Protokolo 9 straipsnio 3 dalyje numatytus elementus suteikia kaimyninės Šalys, susijusios su pasiūlymu įtraukti zoną į SPAMI sąrašą.

D. APSAUGOS, PLANAVIMO IR VALDymo PRIEMONĖS

1. Tekstuose, susijusiuose su kiekviena vietove, turi būti aiškiai apibrėžti apsaugos ir valdymo tikslai, sudarantys pagrindą priimtų priemonių tinkamumo ir įgyvendinimo veiksmingumui įvertinti tikslinant SPAMI sąrašą.
2. Kiekvienai zonai taikomos apsaugos, planavimo ir valdymo priemonės turi atitikti nustatytus trumpalaikius ir ilgalaikius siekiamus vietovės apsaugos ir valdymo tikslus, o imantis tų priemonių ypač turi būti atsižvelgta į zonai kylančią grėsmę.
3. Apsaugos, planavimo ir valdymo priemonės turi būti grindžiamos reikiamomis žiniomis apie gamtinės aplinkos elementus ir socialinius, ekonominius bei kultūrinius veiksnius, apibūdinančius kiekvieną zoną. Jeigu trūksta pagrindinių žinių, zonai, kurią siūloma įtraukti į SPAMI sąrašą, turi būti parengta šiuo metu neturimų duomenų ir informacijos rinkimo programa.
4. Tekstuose, reglamentuojančiuose kiekvieną zoną, turi būti aiškiai apibrėžta kompetencija ir atsakomybė už zonų, kurias siūloma įtraukti į SPAMI sąrašą, priemonių administravimą ir įgyvendinimą.
5. Dėl specifinių savybių, apibūdinančių kiekvieną saugomą vietovę: imantis apsaugos priemonių Viduržemio jūrai reikšmingos specialiai saugomos zonos atžvilgiu turi būti atsižvelgta į šiuos pagrindinius aspektus:
 - a) atliekų arba kitų medžiagų, galinčių tiesiogiai ar netiesiogiai pakenkti zonos vientisumui, išleidimo ar išvertimo reglamentavimo stiprinimą;

- b) bet kokių rūšių introdukcijos arba reintrodukcijos zonoje reglamentavimo stiprinimą;
 - c) bet kokios veiklos ar veiksmų, galinčių pakenkti rūšims ar jas trikdyti, kelti pavojų ekosistemų ar rūšių apsaugos būklei arba pakenkti gamtinėms, kultūrinėms ar estetinėms zonos charakteristikoms, reglamentavimą;
 - d) sričių, esančių aplink atitinkamą zoną, reglamentavimą.
6. Kad saugoma zona būtų įtraukta į SPAMI sąrašą, ji privalo turėti valdymo instituciją, kuriai suteiktos pakankamos galios, taip pat priemonės bei žmogiškieji ištekliai, kad būtų užkirtas kelias veiklai, galinčiai prieštarauti saugomos zonos tikslams ir (arba) ji būtų kontroliuojama.
7. Kad zona būtų įtraukta į SPAMI sąrašą, ji privalės turėti valdymo planą. Pagrindinės šio valdymo plano taisyklės turi būti nustatytos įtraukus zoną į sąrašą ir nedelsiant įgyvendintos. Išsamus valdymo planas turi būti pateiktas per trejus metus nuo zonos įtraukimo į sąrašą. Jei nebus laikomasi šio įsipareigojimo, vietovė bus išbraukta iš sąrašo.
8. Kad zona būtų įtraukta į SPAMI sąrašą, ji privalės turėti monitoringo (stebėsenos) programą. Ši programa turėtų apimti tam tikrų atitinkamai zonai reikšmingų parametrų identifikavimą ir monitoringą (stebėseną), kad būtų galima vertinti zonos būklę ir evoliuciją, taip pat įgyvendinamų apsaugos ir valdymo priemonių veiksmingumą, o prireikus jas būtų galima pritaikyti. Tam tikslui reikia pavesti atlikti kitus būtinus tyrimus.
-

II PRIEDAS

NYKSTANČIŲ RŪŠIŲ ARBA RŪŠIŲ, KURIOMS GRESIA IŠNYKIMAS, SĄRAŠAS

Magnoliophyta

Posidonia oceanica
Zostera marina
Zostera noltii

Chlorophyta

Caulerpa ollivieri

Phaeophyta

Cystoseira amentacea (įskaitant var. stricta et var. spicata)
Cystoseira mediterranea
Cystoseira sedoides
Cystoseira spinosa (įskaitant C. adriatica)
Cystoseira zosteroides
Laminaria rodriguezii

Rhodophyta

Goniolithon byssoides
Lithophyllum lichenoides
Ptilophora mediterranea
Schimmelmanna shousboei

Porifera

Asbestopluma hypogea
Aplysina sp. plur.
Axinella cannabina
Axinella polypoides
Geodia cydonium
Ircinia foetida
Ircinia pipetta
Petrobiona massiliana
Tethya sp. plur.

Cnidaria

Astroides calycularis
Errina aspera
Gerardia savaglia

Echinodermata

Asterina pancerii
Centrostephanus longispinus
Ophidiaster ophidianus

Bryozoa

Hornera lichenoides

Mollusca

Ranella olearia (= Argobuccinum olearium = A. giganteum)
Charonia lampas (= Ch. rubicunda = Ch. nodifera)
Charonia tritonis (= Ch. seguenziae)
Dendropoma petraeum
Erosaria spurca
Gibbula nivosa
Lithophaga lithopaga
Luria lurida (= Cypraea lurida)

Mitra zonata
Patella ferruginea
Patella nigra
Pholas dactylus
Pinna nobilis
Pinna rudis (= P. pernula)
Schilteria achatidea
Tonna galea
Zonaria pyrum

Crustacea

Ocypode cursor
Pachylasma giganteum

Pisces

Acipenser naccarii
Acipenser sturio
Aphanius fasciatus
Aphanius iberus
Cetorhinus maximus
Carcharodon carcharias
Hippocampus ramulosus
Hippocampus hippocampus
Huso huso
Lethenteron zanandreae
Mobula mobular
Pomatoschistus canestrinii
Pomatoschistus tortonesei
Valencia hispanica
Valencia letourneuxi

Reptiles

Caretta caretta
Chelonia mydas
Dermochelys coriacea
Eretmochelys imbricata
Lepidochelys kempii
Trionyx triunguis

Aves

Pandion haliaetus
Calonectris diomedea
Falco eleonorae
Hydrobates pelagicus
Larus audouinii
Numenius tenuirostris
Phalacrocorax aristotelis
Phalacrocorax pygmaeus
Pelicanus onocrotalus
Pelecanus crispus
Phoenicopterus ruber
Puffinus yelkouan
Sterna albifrons
Sterna bengalensis
Sterna sandvicensis

Mammalia

Balaenoptera acutorostrata
Balaenoptera borealis
Balaenoptera physalus
Delphinus delphis
Eubalaena glacialis
Globicephala melas
Grampus griseus
Kogia simus
Megaptera novaeangliae

Mesoplodon densirostris
Monachus monachus
Orcinus orca
Phocoena phocoena
Physeter macrocephalus
Pseudorca crassidens
Stenella coeruleoalba
Steno bredanensis
Tursiops truncatus
Ziphius cavirostris

III PRIEDAS

RŪŠIŲ, KURIŲ EKSPLOATAVIMAS REGLAMENTUOJAMAS, SĄRAŠAS

Porifera

Hippospongia communis
Spongia agaricina
Spongia officinalis
Spongia zimocca

Cnidaria

Antipathes sp. plur.
Corallium rubrum

Echinodermata

Paracentrotus lividus

Crustacea

Homarus gammarus
Maja squinado
Palinurus elephas
Scyllarides lateralis
Scyllarus pigmaeus
Scyllarus arctus

Pisces

Alosa alosa
Alosa fallax
Anguilla anguilla
Epinephelus marginatus
Isurus oxyrinchus
Lamna nasus
Lampetra fluviatilis
Petromyzon marinus
Prionace glauca
Raja alba
Sciaenidae
Squatina squatina
Thunnus thynnus
Umbrina cirrosa
Xiphias gladius